

PSALMI

Dragoslava Santraka

BĪBELES STUDIJU MATERIĀLS
2024. GADA 1. CETURKSĒM

PSALMU GRĀMATA – VIETA, KUR SATIEKAS DIEVA UN CILVĒKA SIRDS

Psalmi ir Bībeles lūgšanu un dziesmu grāmata. Pausti slavā, priekā, ciešanās un izmisumā, no priesteru, dzejnieku, ķēniņu un vienkāršo ļaužu lūpām, izrunāti personīgā vai publiskā telpā, nākuši gan no taisnajiem, gan nožēlojušiem grēciniekiem, psalmi ir kalpojuši kā lūgšanu un dziesmu grāmata daudzām ticīgo paaudzēm.

Psalmu īpašo lomu var skaidrot ar to, ka, lai gan lielākā daļa Bībeles uzrunā mūs, Psalmi runā mūsu vietā un kopā ar mums. Psalmi ir svētības, cerības un atmodas avots, ceļvedis gan pašrefleksijai, gan pārdomām par Dieva varenību, tie atbrīvo, kad cilvēks kliež no dziļumiem, un rada ilgas atjaunot uzticību Dievam. Tāpēc nav pārsteidzoši, ka daudzi cilvēki uzskata: Psalmi sasaucas ar viņu emocijām un pieredzi, un viņi pieņem tos kā savas lūgšanas. Luters par Psalmiem aizkustinoši saka: “Kur cilvēks var atrast cēlākus vārdus, lai izteiktu prieku, ja ne slavas un pateicības Psalmos? Tajos tu vari ieskatīties svēto sirdīs, it kā skatītos uz burvīgu prieka dārzu vai arī ieskatītos Debesīs. [...] Vai arī kur var atrast dziļākus, nožēlojošākus, skumjākus vārdus, ar kuriem izteikt skumjas, nekā žēlabu psalmos? Tajos jūs varat ieskatīties visu svēto sirdīs tā, it kā jūs skatītos uz nāvi vai elli, tik tumša un neskaidra ir aina, ko atveido mainīgās Dieva dusmu ēnas. [...] Tāpēc ir viegli saprast, kāpēc Psalmu grāmata ir visu svēto mīļākā grāmata. Katrs cilvēks katrā situācijā var Psalmos atrast to, kas atbilst viņa vajadzībām, ko viņš izjūt kā tik atbilstošu, it kā tas būtu tur ielikts tieši viņa dēļ. Nevienā citā grāmatā viņš nevar atrast vārdus, kas būtu tiem līdzīgi, ne arī par šiem labākus vārdus.” (“Martin Luther: Selections From His Writings”, ed. John Dillenberger (New York: Anchor Books, 1962), 39., 40. lpp.)

Lai piedzīvotu Psalmu pārveidojošo spēku, mēs esam aicināti tos izteikt dziesmā un lūgšanā, kā to darīja ticīgo paaudzes, izmantojot Psalmus, lai paustu slavu, lūgumus, atzišanās, žēlabas un pateicības visvarenajam žēlastības un taisnības Dievam.

Bet vai mums vajadzētu Psalmus pētīt? Līdzīgi visām pārējām Bībeles grāmatām Psalmi ir sarakstīti konkrētā vēsturiskā, teoloģiskā un literārā kontekstā. Psalmu pētīšanas uzdevums ir padarīt Psalmu īpašo pasauli tuvāku mūsdienu lasītājam. Mums ir jāatzīmē, ka, lai gan Psalmi ir Dieva ļaužu lūgšanas un pat tādas lūgšanas, ko Jēzus izteica

kā iemiesojies Kungs, Psalmi ir arī lūgšanas par Jēzu. Tie ir Dieva atklāsme cilvēcei. Vēl viens pētīšanas uzdevums tāpēc ir mācīties no Psalmiem visu, ko Dievs ir darījis, dara un darīs pasaules labā Jēzū Kristū un ar Viņa starpniecību.

Lai gan Psalmos ir apkopoti 150 dzejas darbi, kolekcija nebūt nav nejauši sastādīta, kā tas varbūt izskatās. Psalmi nes liecību par garīgu ceļojumu, kas kopīgs daudziem Dieva bērniem. Ceļojums sākas ar ticību, kas ir stingri nopamatota un ko nodrošina Dieva visvarenā valdīšana, un kur labais tiek atalgots un ļaunais sodīts. Pētījuma gaitā mēs redzēsim, kas notiek, kad ļaunais pārbauda un apdraud labi sakārtoto ticības pasauli. Vai Dievs vēl joprojām valda? Kā ticīgie var dziedāt Kunga dziesmu svešā zemē?

Mūsu ilgas un lūgšana ir, lai Psalmi mūs stiprina dzīves ceļojumā un lai ar to palīdzību mēs varam satikt Dievu katru dienu, no sirds uz sirdi, līdz dienai, kad mēs redzēsim Jēzu Kristu vaigu vaigā.

Dragoslava Santraka, kas ir ieguvusi doktora grādu Vecajā Derībā, ir Septītās dienas adventistu enciklopēdijas galvenā redaktore Adventistu Ģenerālkonferences galvenajā mītnē. Viņa ir Septītās dienas adventistu starptautisko Bībeles komentāru sējuma par Psalmiem (76–150) autore.

Ja nav norādīts citādi, Bībeles citātos izmantots 1965. gada izdevuma revidētais teksts un 2012. gadā izdotās Bībeles teksts (norādīts kā JT).